

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі
Українки Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
освітнього компонента виробничої практики з написання
випускної кваліфікаційної роботи

підготовки магістра
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Економіка довкілля і природних
ресурсів

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента виробничої практики для підготовки магістра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка за освітньо-професійною програмою Економіка довкілля і природних ресурсів.

Розробник: Якимчук А.Ю., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, доктор економічних наук

Павлов К.В., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, доктор економічних наук

Павлова О. М., завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, докторекономічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол № 1 від 09.09.2022 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

© Якимчук А.Ю.,
Павлов К.В.,
Павлова О. М.
2022 р.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Економіка довкілля і природних ресурсів другий (магістерський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>60 / 2</u>		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Консультації 4 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		<u>українська</u>

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Павлова Олена Миколаївна, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. тел. 098-503-84-84, pavlova.olenavnu.edu.ua, G-411

Павлов Костянтин Володимирович, д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. тел. 097-283-08-08, pavlov.kostiantynvnu.edu.ua, G-412

Якимчук Аліна Юріївна, д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. тел. 097-598-14-53, yakymchuk.alinavnu.edu.ua G-412.

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент виробничої практики є одним із етапів навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Економіка довкілля і природних ресурсів», спрямованим на практичне засвоєння та закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання. Виробнича практика сприяє придбання вміння застосовувати отримані теоретичні знання в умовах конкретної професійної діяльності, що сприяє становленню фахівця, розвиває здібності аналітичного та перспективного мислення. На основі вивчення загальнотеоретичних та спеціальних освітніх компонентів, а також на основі конкретних матеріалів, що зібрані на місці проходження виробничої практики, здобувачі освіти проводять аналіз діяльності підприємства або галузі і на базі отриманих результатів розробляють заходи щодо її покращення.

2. Пререквізити. Виконання практики базується на знаннях з економіки підприємства.

3. Постреквізити. Проходження практики сприятиме написанню випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю 051 Економіка.

4. Мета і завдання практики. Мета виробничої практики є узагальнення та вдосконалення знань, практичних умінь і навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, галузі оволодіння професійним досвідом і збір матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи.

Основними завданнями виробничої практики є:

- набуття навиків самостійної роботи в галузі економіки довкілля і природних ресурсів, а саме
- аналізу та планування економічної діяльності підприємства галузей та секторів економіки в умовах ринкового господарювання;
- ознайомлення з підприємством: технікою і технологією виробництва продукції, організаційною структурою, сферами постачання сировини і матеріалів та збуту продукції, фінансовим станом тощо, оцінкою застосування природоохоронних заходів;

- вивчення організації економічної роботи на підприємстві галузей та секторів економіки;
- засвоєння принципів і методів економічного аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства;
- дослідження сучасних проблем в діяльності підприємства галузей та секторів економіки та розроблення заходів щодо їх вирішення;
- узагальнення принципів і методів перспективного та поточного планування та роботи підприємства або галузі;
- систематизація, закріплення та поглиблення знань з економіки, набуття практичних навичок, знань та вмінь з професійної роботи економіста;
- збір матеріалів для написання кваліфікаційної роботи.

5. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ІК)

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК5. Здатність працювати в команді.
- ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові компетентності (СК)

- СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.
- СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
- СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.
- СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.
- СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне,

методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати

ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, 11 обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, досліджень та економіко – математичного моделювання та прогнозування.

ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН16. Аналізувати та впроваджувати сучасні методології наукових досліджень та комунікаційні технології вітчизняною та іноземною мовами у галузях професійної діяльності, інноваційного підприємництва та економіки.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

№ п/п	Етапи проходження практики та види діяльності здобувачів освіти
1. Підготовчий етап	
1.	Ознайомлення здобувачів освіти керівником від університету з програмою практики, завданням та формами звітності з практики
2.	Загальне ознайомлення з базою практики, призначення керівника від бази практики та вивчення вимог внутрішнього розпорядку
3.	Розробка індивідуального плану (графіку) проходження практики (відповідно до програми та теми кваліфікаційної роботи)
2. Ознайомчий етап	
1.	Ознайомлення з юридичним статусом бази практики, її структурною побудовою та напрямками діяльності.
2.	Ознайомлення з обліковими та планово-нормативними документами Підприємства галузей та секторів економіки.
3. Аналітичний етап	
1.	Характеристика галузі функціонування підприємства
2.	Аналіз результатів діяльності підприємства галузей та секторів економіки
3.	Дослідження діяльності підприємства галузей та секторів економіки відповідно до тематики кваліфікаційної роботи
4. Підсумковий етап	
1.	Написання та оформлення звіту про проходження практики
2.	Захист звіту про проходження практики на випусковій кафедрі

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Питання та завдання для індивідуальної роботи здобувача освіти під час проходження

виробничої практики з написанням випускної кваліфікаційної роботи представлені в методичних рекомендаціях, розміщених на сайті кафедри економіки, підприємництва та маркетингу <https://vnu.edu.ua/uk/chairs/pidpriemnictva-i-marketingu>

VI. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування бази практики є обов'язковим компонентом написання та захисту звіту з практики.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання здобувачів мають бути результатами їх особистої роботи. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Звіти, які здаються із порушенням термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 5 балів за кожну роботу).

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є залік.

Якщо здобувач освіти успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання, що відображено у звіті, підготував звіт згідно з усіма вимогами, проводиться захист звіту з практики перед комісією.

Залікова оцінка визначається за результатами захисту.

Оцінювання результатів виробничої практики з написання випускної кваліфікаційної роботи

Види оцінювання	Кількість балів
Теоретична підготовка (знання та вільне володіння матеріалом під час захисту, аргументоване представлення результатів дослідження)	15
Оцінювання звітної та допоміжної документації (зміст доповіді-презентації; якість документів, що є використані для написання звіту та є основою доповіді-презентації)	15
Правильність здійснених розрахунків під час аналізу діяльності підприємства	15
Наявність самостійних розробок та відповідність політиці академічної доброчесності	15
Технічне оформлення звіту з практики	10
Захист виробничої практики з написання випускної кваліфікаційної роботи	30
Разом	100

VIII. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 - 74	
60 - 66	

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Бурик А. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2018. 260 с.
2. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва: навч. посіб. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2018. 275 с.
3. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник [Електронне видання]. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
4. Дзядикович Ю.В. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія. – Тернопіль : Астон, 2016. – 392 с.
5. Дорошенко, В. М. Економічний потенціал енергозбереження: сутність, структура та методи оцінки [Текст] / В. М. Дорошенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2019. – № 2. – С. 88-94. 2.
6. Нараєвський, С. В. Динаміка ефективності роботи вітроенергетики Європейського Союзу [Текст] / С. В. Нараєвський // Інвестиції : практика та досвід. – 2019. – № 9. – С. 18-23. 3. Хренова-Шимкіна, Р. М. Створення незалежної системи сертифікації експертів із енергетичної ефективності будівель [Текст] / Р. М. Хренова-Шимкіна // Інвестиції : практика та досвід. – 2019. – № 7. – С. 134-139.
7. Лазарева, О. В. Розвиток екологічної складової сталого розвитку економіки України [Текст] / О. В. Лазарева, В. А. Рощенко // Інвестиції : практика та досвід. – 2019. – № 8. – С. 19-22. 5.
8. Оніпко, Олексій ПЕК України: назріла потреба в ефективній модернізації [Текст] / Олексій Оніпко, Борис Коробко // Голос України. – 2019. – № 136 (20 лип.). – С. 4.
9. Екологічна безпека: навчальний посібник / О. І. Мороз, І. М. Петрушка, О. Н. Кузь, М. В. Руда, Н. С. Ріпак. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 292 с.
10. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Середя В.В., Занора В.О., Бісєць А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.
11. Концептуальні основи соціоекологічної безпеки: колективна монографія / Л. М. Черчик, Н. В. Коленда, Н. М. Матвійчук та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. М. Черчик. Луцьк : Терен, 2018. 496 с.
12. Марченко О. С. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 246 с.

Рекомендована

1. ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022Положення-Аспірантура-.pdf?_gl=1*1x2play*_ga*NTg3NTUyNzQyLjE2NzQyMTk3MTQ.*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5NDQzMTY3Mi45LjEuMTY5NDQzMTgwMC42MC4wLjA.
2. Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_ped.pdf?_gl=1*1oqglpf*_ga*NTg3NTUyNzQyLjE2NzQyMTk3MTQ.*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5NDQzMTY3Mi45LjEuMTY5NDQzMjAxNy42MC4wLjA.
3. Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Положення_про_практику.pdf
4. ПОЛОЖЕННЯ про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_ПОЛОЖЕННЯ_про_випуск_роботи-Ред-

1.pdf?_gl=1*1o5gr6t*_ga*NTg3NTUyNzQyLjE2NzQyMTk3MTQ.*_ga_D52DF5Q8N3*MTY5NDQzMTY3Mi45LjEuMTY5NDQzMjMxNC42LjAuMA..

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України URL: <https://www.me.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>